1

Koncom Januára privádzajú na svet mláďatá ako jediné z cicavcov samičky medveďa hnedého. Matka vrhne dve, zriedkavejšie tri veľmi slabo vyvinuté medvieďatá, ktoré sú celý mesiac po narodení slepé. Mláďatá rastú veľmi pomaly a medvedica ich pridája 4 - 6 mesiacov. Medvieďatá ostávajú v opatere svojej matky až do tretieho roka života. Dve zimy s ňou prežijú v brlohu.

Medveď hnedý môže mať hmotnosť až 300 kg. Čerstvo narodené mláďa má hmotnosť len pol kila a je veľké len 25 cm.

Koľko rokov sa medvedica stará o svoje mláďatá?



Medveď! Zahrajte sa hru na medveďa! Ktokoľvek z vás zakričí slovo medveď! všetci si musia ľahnúť na zem a kým napočítate do 5 ani sa nepohnúť! Potom poďte ďalej. Hráme až po ďalšiu kartičku.

POHYBOVÁ ÚLOHA PRE LESNÝCH STRÁŽCOV.

2

Vlk vzbudzuje u väčšiny ľudí rešpekt, hrôzu a strach. Pritom je to plaché a pomerne mierumilovné zviera. Nie je nijakou vzácnosťou zahliadnuť tohoto dravca, ako trieli v strachu popri ceste, kde ho priláka Ľahko dostupná potrava - zrazená zver. Vlka príroda predurčila na to, aby zdochlinu v čo najkratšom čase zlikvidoval. Odstráni to, čo spôsobí šírenie chorôb a zabráni ďalšiemu rozkladu. Svoje teritórium si vlčie svorky označujú zavýjaním, ale aj rôznymi značkami, napríklad trusom.

Ako si označujú vlci svoje teritórium?



Zaviažte šatkou oči deťom a veďte ich lesom poslepiačky. Chyťte ich za ruku a poďte toľko, koľko zvládnete. Teraz sa vymeňte. Nechajte deti, nech chvíľu vedú oni vás.

POHYBOVÁ ÚLOHA PRE LESNÝCH STRÁŽCOV.

3

Svište vrchovské sú nezvyčajné otužilé zvieratá. Vrcholy našich najvyšších pohorí Vysokých Tatier, Západných, Belianskych a Nízkych Tatier obývajú od konca doby ľadovej. Viac ako pol roka prespávajú celé rodiny v podzemných norách. Labyrint chodieb si starostlivo upravujú a vchod pred spaním zapchávajú suchou trávou. Niektoré svište sú na jar také nedočkavé, že sa dokážu vyhrabať aj spod vrstvy tvrdého, uľahnutého snehu. Počas prvých dní po vylezení sa zdržujú v blízkosti svojich skrýš. Postávajú na skalných balvanoch vo vzpriamenej póze na zadných nôžkach so založenými prednými labkami.

Od kedy na Slovensku žijú svište?



Zviažte si šatkou nohy navzájom (dvojice) a ďalších 50 krokov kráčajte spolu.

POHYBOVÁ ÚLOHA PRE LESNÝCH STRÁŽCOV.

4

Začiatkom jari možno v prírode pozorovať zaujímavý a aj pre bežného návštevníka prírody nápadný jav - húfne sťahovanie žiab. Tieto obojživeľníky sa priemiestňujú zo zimovísk na miesta so stojatou vodou, kde po spárení nakladú samičky vajíčka. Musia pritom prekonať aj cesty a mnohé hynú pod kolesami áut. Obdobie párenie žiab trvá asi mesiac. Samička nakladie vajíčka priamo do vody. Z nich sa asi o štyri týždne vyliahnu malé žubrienky, z ktorých sa do leta stanú žaby.

Ako sa volajú mláďatá žaby, ktoré sa vyliahnu z vajíčok?



Opäť zaviažte deťom oči, ale tentokrát sa nedržte za ruky, ale nechajte deti kráčať za vaším hlasom.

POHYBOVÁ ÚLOHA PRE LESNÝCH STRÁŽCOV.

5

Kúpeľ v mravenisku. Starostlivosť vtákov o perie patrí k ich každodenným povinnostiam. Často sa chodia čľapkať do studničiek alebo jarčekov. Hlucháň hôrny, sojka obyčajná, či škorec však na umývanie používajú piesok, alebo mravenisko. Takémuto kúpanie v prachu sa hovorí popolenie. Vták počká, kým mu mravce vlezú popod perie. Mravce sa pred nevítaným hosťom bránia vystrekovaním kyseliny mravčej, ktorá pôsobí ako repelent na parazity v perí. Potom sa vták otrasie a začne si narovnávať od okraja jedno pierko za druhým rovnako ako ostatní vtáci po vodnom kúpeli.

Ako sa volá kúpanie vtákov v prachu?

stopa sojky



POHYBOVÁ ÚLOHA PRE LESNÝCH STRÁŽCOV.

Ku ďalšej kartičke kráčajte takto: 10 krokov, skok, skok, skok, 10 krokov, skok, skok, skok, a stále dookola. Nuž čo? Vydržíte?

6

Niektoré stvorenia prírody si človek obľúbil, iných sa bojí, ba až štíti. Patria k nim aj plazy. S obľubou sa slnia na rozpálených skalách. Vretenica severná je naším jediným jedovatým hadom. Keď pôjdeme na turistickú vychádzku v obuvi povyše členkov, nemusíme sa jej obávať. Vretinica sa bráni uštipnutím, ak na ňu stúpime, ale sama neútočí na ľudí. Dospelému človeku s hmotnosťou nad 45 kg by nemala uškodiť ani plná dávka jedu. Po uštipnutí však treba poskytnúť prvú pomoc a vyhľadať lekára.

Ako sa volá jediný jedovatý had na Slovensku?

POHYBOVÁ ÚLOHA PRE LESNÝCH STRÁŽCOV.

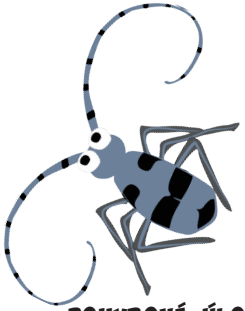
Vedeli ste, že odvíjanie chodidla pri chôdzi vzad sa nedá urobiť nesprávne? Skúste to, a zároveň si precvičíte správnu chôdzu. Po ďalšiu kartičku kráčaj takto: 10 krokov vzad, 20 krokov vpred. 10 krokov vzad, atď. Počítajte slovensky, nemecky, rusky, násobilkou atď. Fantázii sa medze nekladú.

7

S fúzačom alpským sa môžeme najčastejšie stretnúť vo vyšších polohách v bukových lesov. Vrch tela je zafarbený zamatovo sivo, modrosivo až modro. Tykadlá samčekov sú takmer dva razy také dlhé ako telo, kým u samičiek sotva presahujú koniec tela. Dospelé chrobáky môžeš vidieť lietať za teplých letných dní najmä v júli a auguste.

Fúzača nájdeš aj v Pohybovej abecede. Zacvičte si ho spolu doma. Pohybom k zdravému telu raz dva tri.

Kto má väčšie tykadlá? Samček alebo samička?



Pohľadajte si kamienok alebo šišku. Hoď te ju najďalej ako vládzete (ale pozor, nestraťte ju!) a skáč ku kamienku ako žaba. Keď budete opäť pri ňom zase ho zahoďte a kráčajte ako žirafa po špičkách, zase až ku kamienku. Opäť zahoďte, atď až kým neprídete ku ďalšej kartičke. Zvieratká si vymýšľajte

POHYBOVÁ ÚLOHA PRE LESNÝCH STRÁŽCOV.

8

Vtáky vyjadrujú hlasom a spevom svoje pocity alebo sa ním dorozumievajú. Vtedy hovoríme o vábení, varovaní, alebo tiesňovom volaní. Hoci každý vtáčí druh má vlastný hlasný prejav a repertoár , ostatným vtáčím spoločenstvám veľmi dobre rozumie. Keď napríklad sýkroky spozorujú na blízku sovu, svojím varovným pokrikom zburcujú všetky vtáky v okolí. A tak za pár minút prenasledujú votrelca nielen sýkorky, ale aj pinky, drozdy, brhlíky. Najvčasnejším ranostajom v lese je hlucháň hôrny. Vstáva pred treťou hodinou rannou, aby si spevom a tancom získal partnerku. Posledné vstávajú sýkorky.

Ktorý vták vstáva ráno prvý?

stopa hlucháňa



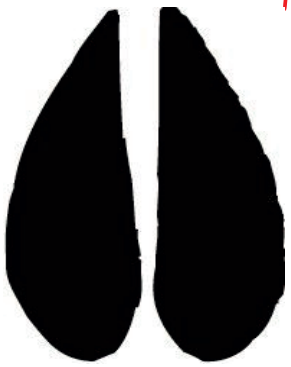
Teraz pozor. Úloha hodná len tých najväčších strážcov lesa. Po ďalšiu kartičku kráčajte bez jediného slovíčka. Ozaj ani muk! Dokážeš to?

POHYBOVÁ ÚLOHA PRE LESNÝCH STRÁŽCOV.

9

Väčšina živočíchov strednej Európy si vyznáva lásku v jarnom období. Výnimkou je jeleň lesný. Samce okrášlené bujným parožím sa v septembri a októbri uchádzajú o priazeň jeleníc hlasným vytrubovaním či búšením parožia do vetiev stromov. Jelenie ručia najviac v noci. Hľadajú si vyvýšené miesta, odkiaľ ich je počuť čo najďalej. Počas ruje celé dni nič nežerú a veľmi schudnú. Na svojom území nestrpia žiadneho samca. Parohy slúžia jeleňom v období ruje ako zbraň v súbojoch. Nejde však o súboj na život a na smrť, ale o predvázdanie.

Ktoré zviera sa pári na jeseň?



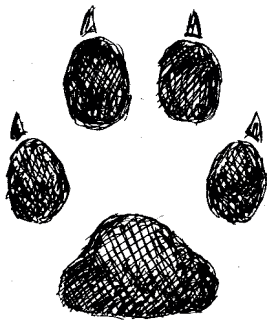
POHYBOVÁ ÚLOHA PRE LESNÝCH STRÁŽCOV.

Pozor, pozor! Strážci. Máte v pätách hladného vlka! Ku ďalšej kartičke choďte čo najrýchlejšie! Priam bežte!

10

Rys ostrovid je plaché a mierumilovné zviera. Príroda ho predurčila k tomu, aby likvidoval zdochliny ako vlk či medveď. Pri jesennej výmene srsti mu na labách narastá hustá dlhá srsť pripomínajúca snežnice, ktorá mu uľahčuje chôdzu v sypkom snehu. V zime ho prezradí kvílivé mraučanie, ktoré sa rozlieha lesom. V slovenských lesoch žije asi 300 rysov ostrovidov.

Kedy narastá rysovi hestá srsť pripomínajúca snežnice?



POHYBOVÁ ÚLOHA PRE LESNÝCH STRÁŽCOV.

Obzri sa vôkol seba. Pozbieraj halúzky, kamienky a iné prírodniny a vytvor z nich odkaz pre ďalších hľadačov. Aký nechám na teba. Ahoj, srdiečko, atď... mysli a tvor! Keď budeš mať hotovo. Ku ďalšej kartičke kráčajte a spievajte si. Ale tíško, ste v lese.

11

Pri novembrovom upratovaní lístia alebo raždia môžeme natrafiť na ježka, ktorý sa tam uložil na dlhý zimný spánok. Zvieratko schúlené do klbka býva studené a nejaví nijaké známky života. To preto, že na zimu upadá do hlbokého bezvedomia. Hovoríme, že hybernuje. Teplotu tela zníži na 1 - 2 stupne a všetky životne dôležité funkcie sa nastavia na najmenšie obrátky. Keď na jar začne slnko roztápať sneh, precitne zo spánku aj ježko.

Ako nazývame zimný spánok zvierat inak?



POHYBOVÁ ÚLOHA PRE LESNÝCH STRÁŽCOV.

Zakázané slovo! Vyberte si slovo, ktoré nebudete môcť, až ku POSLEDNEJ kartičke povedať. Kto ho povie - čupnesi, vyskočí, dokola sa zatočí!

12

Zimným podmienkam sa zvieratá musia prispôsobiť. Niektoré si vymenia srsť za dlhšiu a hustejšiu, iné zmenia jej sfarbenie. Tomuto javu hovoríme sezónny dimorfizmus. Skús to povedať. Nastáva vtedy, keď farba srsti zvieraťa splynie s prostredím. Presne takto sa chráni aj lasica hranostaj. V zime sa prefarbí z hnedej na bielu, aby na snehu nebola taká nápadná. Zvláštnosťou lasíc je aj dovoké správanie počas párenia. Samček vláči samičku po lúke, trasie ňou a dokonca ňou búcha o zem. Pomáha jej tak uvoľniť vajíčka, z ktorých sa po oplodnení vyvinú mláďatká.

Akú farbu má lasica v zime?



POHYBOVÁ ÚLOHA PRE LESNÝCH STRÁŽCOV.

Zahrajte sa na plížilov. Mamka s ockom si na chvíľu sadnú na zem. Utekajte od nich ďalej, až kým nenapočítajú do 10. Bež rýchlo! Potom sa zastav. Rodičia si zatvoria oči a ty sa potichúčku pokús plížiť, aby ťa nebolo počuť. Keď sa prezradíš, oslobodíš sa 10 drepmi.

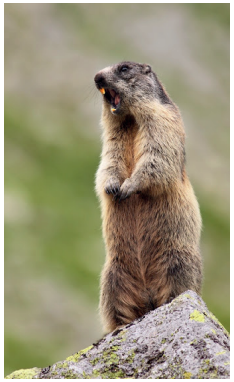



Pospájaj stopy so zvieratkami ktorým patria. Zvieratko, ktoré stopu nemá napíš do tajničky.

13







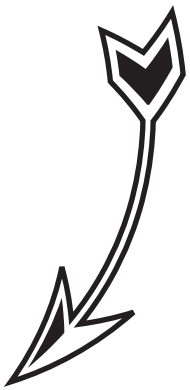

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1	1				2						
2				3							
3				4					ie		
4		5									6
5											
6						7					
7		8				ch					
8			9								
9			10	n	a						11
10										12	
11			u	13							

Do lesa chodíme...

H9/B1/C6/K1/D5/D1/B1*H3/F2/F1/C11/C2*I11*H7/G7/D8/J5/D5*J5/A5/A3/D8/C11*E2/E7/G11/F3

NEVIEŠ O ČO KRÁČA?
HĽADÁME POKLAD!

Zapíš si za uši,
že ničiť tieto kartičky sa nesluší.
Radšej les a prírodu v merku maj,
kartičky všetky pohľadaj.
Tajničku lúšti ostošesť,
veru nie je to žiadna lesť.
A keď domov prídeš z vonku,
klikni a hraj POKLADOVKU.



OD 23.4. - 2.5.2021

WWW.POKLADOVKA.SK

ak nájdeš kartičku po tomto termíne



OBČAS SA TOTIŽ STANE,
ŽE NIEKTO KARTIČKU ČMAJZNE.
POTOM JU INDE ZAHODÍ,
A TO SA DO PRÍRODY NEHODÍ.
NECHCEME NECHAŤ PO SEBE ČURBES,
AK KARTU NÁJDEŠ, TAK DOMOV JU NES.
ĎAKUJEME ZA TO VEĽMI,
ZA AKČNÉ DETI, TATKOV AJ MAMY.

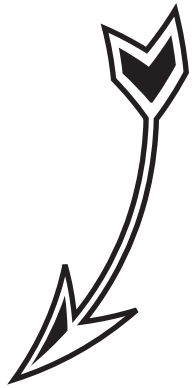


organizátor v tvojom meste

bublifit
ZDRAVÝ POHYB DEŤOM

NEVIEŠ O ČO KRÁČA?
HĽADÁME POKLAD!

Zapíš si za uši,
že ničiť tieto kartičky sa nesluší.
Radšej les a prírodu v merku maj,
kartičky všetky pohľadaj.
Tajničku lúšti ostošesť,
veru nie je to žiadna lesť.
A keď domov prídeš z vonku,
klikni a hraj POKLADOVKU.



OD 23.4. - 2.5.2021

WWW.POKLADOVKA.SK

ak nájdeš kartičku po tomto termíne



OBČAS SA TOTIŽ STANE,
ŽE NIEKTO KARTIČKU ČMAJZNE.
POTOM JU INDE ZAHODÍ,
A TO SA DO PRÍRODY NEHODÍ.
NECHCEME NECHAŤ PO SEBE ČURBES,
AK KARTU NÁJDEŠ, TAK DOMOV JU NES.
ĎAKUJEME ZA TO VEĽMI,
ZA AKČNÉ DETI, TATKOV AJ MAMY.



organizátor v tvojom meste

bublifit
ZDRAVÝ POHYB DEŤOM